

**ความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายใน
โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ปีการศึกษา 2557**

ปริศนา หงษ์ทอง
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายในโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคมและเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายในโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม ปีการศึกษา 2557 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้เป็นบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ปีการศึกษา 2557 จำนวน 102 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง จำนวน 86 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ภาษา ผ่านการทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์ ความเชื่อมั่น ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ในวันที่ 16 – 20 มีนาคม 2557 ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 86 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ถ้าพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำค่าคะแนนเฉลี่ยไปทำการทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's post hoc Comparison)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 86 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักเรียนเพศหญิง เป็น ส่วนประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มากที่สุด รองลงมา มี ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 10 – 20 ปี และน้อยที่สุดครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี
2. ศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายในโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน
3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายในโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน ต่างกันมีความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายในโรงเรียน

ทำวงผาพิทยาคม โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ

การศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพมีความสามารถเต็มศักยภาพ มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการถ่ายทอดและเรียนรู้ในการที่จะสร้างสรรค์และ พัฒนาคนทั้งในแง่ความรู้ ความคิด ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถสนองตอบทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติ ซึ่งประเทศที่ต้องการความก้าวหน้าต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนโดยอาศัยการศึกษาเป็นเครื่องมือ สำหรับประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาและมีปัญหาเกี่ยวกับกำลังคนที่จะตอบสนองนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีค่อนข้างมาก อันสืบเนื่องมาจากระบบและวิธีการจัดการศึกษาที่ไม่สามารถสร้างและกระจายโอกาส รวมทั้งคุณภาพการศึกษาได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทิศทางการเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคอุตสาหกรรมที่ผ่านมาและการก้าวสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ในทศวรรษที่ 21 ระบบการศึกษาของประเทศไทยจึงถูกท้าทายจากแรงผลักดันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมค่อนข้างมาก

หลังจากการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับแนวทางการพัฒนานาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการปฏิบัติอย่างหลากหลาย ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการที่สำคัญ คือ กระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ซึ่งในปัจจุบันการพัฒนาศูนย์คุณภาพการศึกษายอมรับการบริหารโดยใช้ระบบประกันคุณภาพมากกว่าระบบการควบคุมคุณภาพ เนื่องจากระบบการควบคุมคุณภาพ มุ่งแก้ไขปัญหาล้างจากการสูญเสียความผิดพลาดที่เกิดขึ้น แต่ระบบการประกันคุณภาพมุ่งเน้นป้องกันโดยสร้างวิธีการที่ถูกต้องขึ้นตั้งแต่แรกให้มากที่สุด เพื่อลดโอกาสที่ผลผลิตจะไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ จากแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับต่างๆทุกระดับโดยมีกรอบความคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการตั้งแต่กระบวนการบริหารโรงเรียน กระบวนการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศติดตามผลเพื่อให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จสูงสุดและมีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 1-3) และหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสามารถทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย พลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้พื้นฐาน รวมทั้ง

เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 4)

การนิเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับหน่วยงานทุกระดับ ดังนั้นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารก็คือ การนิเทศ โดยเฉพาะการนิเทศการสอนของครูให้มีการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพราะการนิเทศมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง ในบางครั้งแม้ครูผู้สอนจะได้ใช้ความสามารถในการจัดกิจกรรมตามที่วางแผนไว้แล้วก็ตาม อาจจะมีบางสิ่งบางอย่างขาดตกบกพร่อง ทำให้การสอนขาดความสมบูรณ์ ดังนั้นหากมีบุคคลอื่นได้ชี้แนะ แนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ก็ย่อมเกิดผลดี การนิเทศจึงเปรียบเหมือนกระจกเงาที่คอยส่องให้เห็นภาพการสอนของครูและเป็นกระบวนการที่เสริมสร้างการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการศึกษา การสร้างสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และยังเป็นการสร้างความตระหนักให้กับครูถึงปัญหาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ และสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูผู้สอนอีกด้วย นอกจากนี้ยังมุ่งให้เกิดความร่วมมือและประสานงานกันได้อย่างดีภายใต้ระบบการบริหารงานของโรงเรียน เพื่อควบคุมมาตรฐานและพัฒนางานด้านการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการก้าวสู่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษารอบที่ 3 กล่าวโดยรวมก็คือ การจัดนิเทศการศึกษา ก็เพื่อหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานด้านการสอนของครู การทำงานเป็นทีม การสร้างเจตคติที่ดีในการทำงาน ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวม ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนในที่สุด (สุรศักดิ์ ปาเส. 2545: 25-27)

แต่เดิมการนิเทศภายในเป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารการศึกษา ครูเป็นเพียงผู้รับการนิเทศ แต่ปัจจุบันงานนิเทศภายในมีความสำคัญมากขึ้น บุคลากรในโรงเรียนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้น อันเนื่องมาจากศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัดไม่สามารถสนองตอบความต้องการทางการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน จึงเป็นการยากที่ศึกษานิเทศก์ซึ่งอยู่ภายนอกโรงเรียนจะรู้สภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียน และโรงเรียนส่วนใหญ่ในสภาพปัจจุบันบุคลากรในโรงเรียนส่วนมากมีความรู้ความสามารถเพียงพอและบางคนยังมีความชำนาญเฉพาะสาขาอีก จึงควรใช้ทรัพยากรเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และการนิเทศภายในโรงเรียนสอดคล้องกับปรัชญา หลักการและวิธีการนิเทศสมัยใหม่ที่สุด (สงัด อุทรานันท์. 2530: 116)

โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม จังหวัดน่าน ได้กำหนดให้โรงเรียนมีการนิเทศภายในเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพครู เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้กระบวนการนิเทศ ถึงแม้ว่าการศึกษาในระดับเครือข่ายได้มีการพัฒนาและปรับปรุงมาโดยตลอด แต่การพัฒนาการเรียนการสอนยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร รวมไปถึงผลการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มาตรฐานด้านผู้เรียนใน

เรื่องของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ หรือผู้เรียนมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มาตรฐานด้านครูผู้สอน ในเรื่องของการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการนิเทศการศึกษาที่สถานศึกษาหลายแห่งไม่ค่อยให้ความสำคัญเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังขาดความต่อเนื่อง ขาดความชัดเจนในการปฏิบัติของการนิเทศแต่ละขั้นตอน จึงทำให้ไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของการนิเทศภายใน ส่งผลให้ครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในน้อยย่อมเกิดปัญหาได้ การสร้างความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพที่จะทำให้ครูผู้สอนเกิดความพึงพอใจมากหรือน้อยต่อการนิเทศภายในของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจและการจูงใจที่ถูกต้องจะเป็นเครื่องดึงดูดความรู้สึกลึกและจิตใจของบุคคลให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอันจะนำไปสู่ความสำเร็จของผลงานที่มีประสิทธิภาพขององค์กร

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะเป็นข้าราชการครูโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม ว่าอยู่ในระดับใด และมีปัจจัยใดบ้างส่งผลให้ครูผู้สอนเกิดความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในเพื่อเป็นข้อเสนอสู่ในการวางแผนพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีแนวทางส่งเสริมความพึงพอใจของครูผู้สอนได้อย่างถูกต้อง อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม ปีการศึกษา 2557 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตการวิจัย

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ปีการศึกษา 2557 ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ

ด้านการวางแผน

ด้านการปฏิบัติการนิเทศ

ด้านการประเมินผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ปีการศึกษา 2557 จำนวน 102 คน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ปีการศึกษา 2557 จำนวน 86 คน โดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการแบบแบ่งชั้นภูมิ ประมาณค่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach ' s Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 โดยแบ่งสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ 1. สถานภาพส่วนบุคคล 2. แบบสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะทำวิจัย 3. ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายในโรงเรียนทำวังผาพิทยาคม อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ปีการศึกษา 2557 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายในโรงเรียนทำวังผาพิทยาคม อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ปีการศึกษา 2557 จำแนกตามเพศ โดยใช้ t-test
4. เปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายในโรงเรียนทำวังผาพิทยาคม อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ปีการศึกษา 2557 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – way Analysis of Variance) หากมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายในโรงเรียน ทำวังผาพิทยาคม ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1. จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายในโรงเรียนทำวังผาพิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายในโรงเรียนทำวังผาพิทยาคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาคะแนนรายด้านบุคลากรทางการศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยมีความพึงพอใจ ด้านการปฏิบัติการนิเทศมากที่สุด รองลงมาคือด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ รองลงมาคือด้านการวางแผน และน้อยที่สุดด้านการประเมินผล

เนื่องจากบุคลากรทางการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการต่างๆอย่างมีระบบ และมีการประชุมหารือการดำเนินการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง มีการกำหนดกิจกรรม รายละเอียดเป้าหมาย ตัวบ่งชี้และจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานนิเทศภายใน และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการนิเทศภายในเป็นกัลยาณมิตร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้การนิเทศภายในกับผู้รับการนิเทศ เมื่อบุคลากรทางการศึกษาได้มีส่วนร่วมในกระบวนการนิเทศภายใน จึงทำให้บุคลากรทางการศึกษาเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นและร่วมมือในการนิเทศภายในโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม ซึ่งส่งผลถึงระดับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายในโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคมในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก การนิเทศภายในจะส่งเสริมสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก คือ การสอน หรือการสร้างเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกๆด้านทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม ให้เต็มศักยภาพ โดยความร่วมมือของครูในโรงเรียน นำกระบวนการบริหารตามกรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รองรัตน์ สิริ (2547,บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความเห็นของครูเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกชั้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กลยา เวียงนนท์ (2556,บทคัดย่อ) ศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมาก สามารถอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการศึกษาสภาพและความต้องการ บุคลากรทางการศึกษามีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับสามอันดับแรก ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลตัวบ่งชี้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีการประชุมหารือการดำเนินการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง แสดงว่าโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคมมีการประชุมสัมมนาระหว่างผู้บริหาร คณะกรรมการนิเทศภายใน และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อศึกษาขั้นตอนที่เป็นปัญหาและหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับทัศนะของ ประทวน ด่านแก้ว (2553) ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 10 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับทัศนะของ จรรย์ สังข์ขาว (2543) กล่าวว่า ความพึงพอใจ คือความรู้สึกนึกคิดหรือหรือทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งกระบวนการ องค์ประกอบตลอดจนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น ๆ หากเป็นไปในทางบวกจะมีผลทำให้เกิดความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานจะมีการเสียสละ อุทิศแรงกายแรงใจแรงทรัพย์และสติปัญญาให้แก่งานมากขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามหากผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกนึกคิด

ด้านที่ 2 ด้านการวางแผน บุคลากรทางการศึกษามีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในโรงเรียน ทำวั่งผาพิทยาคมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับสามอันดับแรก ได้แก่ การกำหนดกิจกรรม รายละเอียดเป้าหมาย ตัวบ่งชี้ การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานนิเทศภายใน ในรูปตารางรายสัปดาห์/รายเดือน การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะทำงานตามความรู้ความสามารถ แสดงว่า โรงเรียนทำวั่งผาพิทยาคมมีการกำหนดให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการวางแผนนิเทศภายในและกำหนดตัวบุคคลที่รับผิดชอบการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างชัดเจนมีการจัดทำโครงการนิเทศภายในเหมาะสมกับสภาพและปัญหา กำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการนิเทศภายในไว้อย่างชัดเจน มีการจัดสรรงบประมาณ วัสดุหรือสื่อและเครื่องมือในการนิเทศภายในอย่างเหมาะสมเพียงพอ สอดคล้องกับทัศนะของ วราภรณ์ ทะอินทร์ (2548) ได้ศึกษาระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อกระบวนการนิเทศภายในของครู ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนยินดีวิทยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับทัศนะของ พงษ์ศักดิ์ บึงมูม (2545) เรื่องการดำเนินงานตามมาตรฐานการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า บุคลากรโดยรวมและครูวิชาการเห็นว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ได้ดำเนินการตามมาตรฐานการนิเทศภายในทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 3 ด้านการปฏิบัติการนิเทศ บุคลากรทางการศึกษามีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในโรงเรียนทำวั่งผาพิทยาคมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับสามอันดับแรก ได้แก่ ผู้ให้การนิเทศภายในปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตร มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้การนิเทศภายในกับผู้รับการนิเทศ มีความยืดหยุ่นในการดำเนินการนิเทศภายในแต่ละกิจกรรมเพื่อความเหมาะสม แสดงว่า โรงเรียนทำวั่งผาพิทยาคมมีการประชุมปรึกษาพูดคุยปรึกษากันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศภายหลังการนิเทศ มีการดำเนินการนิเทศภายในตามแผนที่วางไว้อย่างกัลยาณมิตร มีการจัดให้มีแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ เช่น ห้องปฏิบัติการหลักสูตร โดยรวบรวมแบบเรียน หนังสือ คู่มือครู หนังสืออ่านประกอบและวัสดุที่เกี่ยวข้อง มีการพาไปเยี่ยมชมการสอนของครูผู้สอนคนอื่นเพื่อให้เห็นรูปแบบใหม่และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับทัศนะของ ประทวน ด่านแก้ว (2553) ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการนิเทศภายในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 10 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับทัศนะของ จินตนา เดชแพ (2546) เรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาลเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชน พบว่า สภาพการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ด้านการปฏิบัติการนิเทศอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 4 ด้านการประเมินผล บุคลากรทางการศึกษามีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในโรงเรียนทำวั่งผาพิทยาคม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับสามอันดับแรก ได้แก่ การ

วางแผนและกำหนดแนวทางในการประเมินผลการดำเนินการ การดำเนินการประเมินผล 3 ระยะ คือ ก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการ นำผลจากการประเมินเก็บไว้อย่างเป็นระบบสะดวกในการนำมาใช้ประโยชน์ แสดงว่า โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคมมีการจัดทำเครื่องมือการประเมินและรายงานผลการนิเทศภายใน ผลการดำเนินงานการนิเทศภายในที่ทำให้นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น การนำผลการประเมินมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายของการนิเทศภายใน มีการสรุปผลและการประเมินการนิเทศภายใน มีการประเมินอย่างเป็นระบบ คือก่อนดำเนินการและระหว่างดำเนินการและหลังดำเนินการนิเทศภายใน นำผลการประเมินที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายมาวิเคราะห์หาปัญหาและวางแผนดำเนินการใหม่ สอดคล้องกับทัศนะของ จันทนา เข้มกลัดนาค (2544) ได้ศึกษาความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา ของครูผู้สอนกลุ่มโรงเรียนศึกษาพัฒนา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านสอดคล้องกับทัศนะของ ประภาวดีวงษ์ชาติ (2548) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนวัดหนองใหญ่ สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนวัดหนองใหญ่ สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก

1. จากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายในของโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคมเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในของโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคมโดยภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากเพศของบุคลากรทางการศึกษาไม่มีผลต่อการนิเทศภายในทางด้านการศึกษาสภาพและความต้องการของโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากบุคลากรทางการศึกษาทั้งเพศชายและหญิงต่างก็มีความรู้ความสามารถและเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจนและเป็นผลพวงมาจากภาครัฐได้ให้ความรู้กับทุกคนอย่างทั่วถึงและมีข้อมูลข่าวสารต่างๆ เช่น วารสาร บทความ หนังสือ หรือสื่ออินเทอร์เน็ต ทำให้บุคลากรทางการศึกษามีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองได้ตลอดเวลา โรงเรียนท่าวังผาพิทยาคมยังให้ความสำคัญกับกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายพัฒนาครูให้เข้าใจแนวทางและวิธีการจัดการศึกษารู้จักวิเคราะห์ปัญหา หาแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รู้จักพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับทัศนะของ นางพรรณ อดทน (2554) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารในศูนย์เครือข่ายบ้านไผ่เมืองเพีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารในศูนย์เครือข่ายบ้านไผ่เมืองเพีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ เพียงใจ แจ่มจิน (2546) กล่าวว่า การนิเทศเป็นกระบวนการทำงาน โดยมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ประสานสัมพันธ์ให้เกิดความร่วมมือสร้างความเข้าใจใน

การทำงานร่วมกันและเพื่อสร้างขวัญกำลังใจโดยการสร้างความมั่นใจ ความสบายใจและมีกำลังใจในการทำงาน ซึ่งการนิเทศการศึกษาจะเป็นกระบวนการที่ มุ่งให้เกิดการจัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้รับความร่วมมือ แนะนำ ช่วยเหลือระหว่างผู้นิเทศกับครู เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของตนด้วยตนเองสอดคล้องกับทักษะของ นางเยาว์ สังข์มาลา (2552) ศึกษาการเปรียบเทียบการจัดระบบกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนที่มีเพศ ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดระบบการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ไม่แตกต่างกัน

2. จากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการนิเทศภายในของโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในของโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคมผลการวิเคราะห์ พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในโรงเรียนท่าวังผาพิทยาคม โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ในการนิเทศภายในโรงเรียนอาจมีการปรับเปลี่ยนวิธีการตามสภาพที่เป็นจริงในขณะนั้น โดยมีการนำวิธีการต่างๆมาบูรณาการให้สอดคล้องและหาเทคนิควิธีการที่ทันสมัยมาจัดระบบการนิเทศภายในโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ โดยจากข้อค้นพบบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความพึงพอใจต่ำกว่าบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติการทำงานมากกว่า 20 ปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตติกาล วงศ์ฮาด (2551) ที่ได้ศึกษาการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เขตบางบอน พบว่า ระดับการปฏิบัติการนิเทศภายในตามความคิดเห็นของผู้ที่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป สูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นางเยาว์ สังข์มาลา (2552) ศึกษาการเปรียบเทียบการจัดระบบกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดระบบกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนสูงกว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปี และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05